

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Caduc Marina în numele inculpatului Mardari Maxim și de către avocatul Șova Victor în numele inculpatului Bujor Valentin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

*Bujor Valentin XXXXX, născut la
XXXXX.*

și

*Mardari Maxim XXXXX, născut la
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 18.07.2017 - până la 20.02.2018

instanța de apel:

de la 03.04.2018 - până la 20.06.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 15.10.2018 – până la 05.02.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 20 februarie 2018, Bujor Valentin și Mardari Maxim, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal și condamnați, prin coroborare cu art. 79 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 5 ani închisoare fiecare.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare pentru o perioadă de probațiune de 4 ani

pentru fiecare inculpat, cu obligația de a nu-și schimba domiciliu fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă lui Ivașciuc Valerii a fost lăsată fără soluționare, și a fost explicat dreptul de a înainta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, prima instanță, *examinând cauza în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură*, a constatat că, la data de XXXXX în jurul orelor XXXXX, în XXXXX, Bujor Valentin și Mardari Maxim cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, l-au atacat pe cet. Ivașciuc Valerii, XXXXX, aplicându-i multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico – legală nr. XXXXX din XXXXX, echimoze la față, traumă bonta a cutiei toracice pe dreapta, exprimată prin fractura multiplă a coastelor 6, 7, 8, 9, 10, cu deplasarea fragmentelor, hemopneumotorax pe dreapta ce se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață, după care în mod deschis i-au sustras un telefon mobil de model „Texet TM-D222” și o geantă în care se afla lingerie de corp.

3. Împotriva sentinței, pronunțată integral la 20 februarie 2018, au declarat apeluri:

- procurorul în Procuratura Briceni, Dumbrava Valentin, la 26 februarie 2018;

- partea vătămată Ivașciuc Valerii, la 03 martie 2018.

3.1. Procurorul prin apel a solicitat, înăsprirea pedepsei închisorii prin excluderea art. 79 și 90 Cod penal, cu admiterea cerințelor părții vătămate de despăgubire materială în cuantum de 48 600 lei, reieșind din gravitatea faptei și pericolul ei social sporit, urmările survenite soldate cu vătămarea gravă a victimei, în raport cu care pedeapsa numită fiind nejustificat de blândă, ce nu-și v-a realiza scopul restabilirii echității sociale prin satisfacerea morală a victimei și corectarea celui vinovat

3.2. Partea vătămată Ivașciuc Valerii, a solicitat înăsprirea pedepsei penale pentru ambii inculpați, fiindu-le numită cea cu închisoarea, care în viziunea sa ar atinge scopul echității sociale, echilibrului dintre fapta comisă și pedeapsa suportată, cu încasarea de la inculpați în beneficiul său a prejudiciului material și moral total în sumă de 48 600 lei, reieșind din suferințele fizice și psihice cauzate prin infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, apelurile procurorului Procuraturii Briceni, Dumbrava Valentin și al părții vătămate Ivașciuc Valerii, au fost admise, cu casarea parțială a

sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bujor Valentin a fost considerat condamnat pe art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal și prin coroborare cu prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe termen de 6 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Mardari Maxim a fost considerat condamnat pe art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal și prin coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 6 ani și 8 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Inculpații Bujor Valentin și Mardari Maxim au fost arestați din sala de ședință, cu calcularea termenului pedepsei penale din data pronunțării deciziei instanței de apel – 20.06.2018 și includerea în el a duratei arestului preventiv pe perioada 20.10.2016 – 19.03.2017 pentru fiecare inculpat.

În temeiul art. art. 394 alin. (5), 397 pct. 1) Cod de procedură penală, au fost admise parțial cerințele părții vătămate Ivașciuc Valerii cu privire la încasarea despăgubirilor de ordin moral, încasându-se în beneficiul lui Ivașciuc Valerii de la Bujor Valentin și Mardari Maxim, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 20 mii lei de la fiecare.

4.1. Motivând soluția emisă, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a constatat ca fiind dovedită fapta imputată inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, însă instanța de apel în cadrul deliberării asupra pedepsei lor numite în raport cu solicitarea apelanților, a reținut lipsa unei motivări plauzibile din partea primei instanțe a temeiurilor de fapt ce ar determina aplicabilitatea cazului din speță, a dispozițiilor art. 79 Cod penal pentru Mardari Maxim și art. 90 Cod penal pentru ambii inculpați, chiar și în situația în care aceștia și-au recunoscut vinovăția, acceptând judecarea cauzei într-o procedură restrânsă, or, pretinsa lor căință sinceră nu s-a materializat prin recuperarea benevolă pe durata procesului penal a daunei cauzate prin infracțiune, ceea ce denotă lipsa unei conștientizări a faptelor comise și urmărilor prejudiciabile survenite, inclusiv în aspectul prejudicierii sănătății victimei, la restabilirea cărei nu au participat, cerându-i iertare doar în instanțele de judecată, pentru a-și demonstra regretul de consecințele produse.

Instanța de apel a apreciat drept fiind nejustificat de blândă pedeapsa aplicată inculpaților în raport cu gravitatea faptelor comise și urmările

survenite, în acest sens considerând necesar de a acorda deplină eficiență dispozițiilor art. 16 alin. (4), 61, 75 Cod penal.

Întru atingerea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea inculpaților și prevenirea comiterii de către ei pe viitor a unor fapte similar, instanța de apel prin admiterea solicitării apelanților, a considerat necesar de a dispune înăsprirea pedepsei penale prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal, pentru, că pretinsa recunoaștere a vinovăției, cu acceptarea judecării cauzei în procedura simplificată de recunoaștere a probatoriului de la faza urmăririi penale, nu este altceva decât o modalitate de a reduce caracterul răspunderii penale și a pedepsei ce urmează a le fi aplicată, neconstituind circumstanțe atenuante, ce ar determina aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, ele fiind luate în considerație în cadrul reducerii limitelor de pedeapsă în sensul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, excluzându-se în acest sens „*dubla valență*”.

De rând cu aceasta instanța de apel a atestat că modificările operate la art. 79 alin. (1) Cod penal, prin Legea nr. 163 din 20.07.2017 (în vigoare din 20.12.2017), se referă doar la persoanele care la data săvârșirii infracțiunii au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, circumstanță ce poate fi reținută în privința lui Bujor Valentin, dar nu și în privința lui Mardari Maxim, care la data comiterii faptei avea atinsă vârsta de 21 de ani.

Concomitent cu latura penală, instanța de apel ținând cont de suferințele suportate de către victima Ivașciuc Valerii, a conchis posibilitatea încasării în beneficiul lui de la inculpați a daunei morale, bazându-și soluția în această latură pe dispozițiile art. art. 394 alin. (5) și 397 pct. 1) Cod de procedură penală, ce obligă instanțele de judecată să se expună asupra pretențiilor de ordin material sau moral formulate de către părțile vătămate.

Totodată instanța de apel a considerat oportun de a face referire la prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, potrivit căruia, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Instanța de apel de asemenea a menționat că conform art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație,

instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc, iar potrivit art. 1423 alin. (1) Cod civil mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Ținând cont de faptul, că normele dreptului material și celui procesual expuse mai sus, permit soluționarea cererilor cu privire la recuperarea despăgubirilor morale separat de cele materiale, instanța de apel a considerat oportun de a dispune soluționarea recuperării doar a daunei morale în cuantum de 20000 lei de la fiecare inculpat. Astfel, că cuantumul despăgubirilor de ordin moral supus încasării, a fost evaluat în raport cu suferințele fizice și psihice, suportate de partea vătămată Ivașciuc Valerii, inclusiv ca urmare a comportamentului post-faptic manifestat de către făptuitori, ce pe o durată îndelungată de timp nu au întreprins careva acțiuni reale în vederea recuperării daunei materiale, ne acordându-i satisfacție nici prin oferirea scuzelor de rigoare. Din aceste considerente, întru acordarea satisfacției morale ca rezultat al suferințelor suportate, ce urmează a fi apreciată în deplină concordanță cu principiul răspunderii civile delictuale, care impune reparația integrală, reală și efectivă a daunelor morale cu luarea în considerare a urmărilor faptei asupra integrității corporale și sănătății părții vătămate, a naturii și duratei acestora și având în vedere exigențele art. 3 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertarilor Fundamentale, instanța de apel a ajuns la concluzia de admitere parțială a cerințelor formulate de partea vătămată Ivașciuc Valerii.

În ce privește cerințele de ordin material, instanța de apel a considerat că acestea vor fi lăsate fără examinare, deoarece nu au suport probatoriu, ceea ce nu împiedică soluționarea lor în ordinea procedurii civile.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, pronunțată integral la 11 iulie 2018, au declarat recursuri ordinare:

- avocatul Caduc Mariana în numele inculpatului Mardari Maxim, la 08 august 2018;
- avocatul Șova Victor în numele inculpatului Bujor Valentin, la 08 august 2018.

5.1. Avocatul Caduc Mariana în numele inculpatului Mardari Maxim, indicând în calitate de temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, precum că la pct. 6) instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția și la pct. 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

În susținerea recursului a menționat că:

- concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei ce țin de individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Mardari Maxim;

- partea vătămată a refuzat primirea ajutorului financiar din partea familiei inculpatului. Astfel, în cadrul ședinței de examinare a cauzei în instanța de fond aceasta a refuzat expres achitarea parțială de către inculpat a prejudiciului material și moral în mărime de 10000 lei, solicitând întreaga sumă. De altfel, în cererea de apel depusă de partea vătămată este menționat acest fapt;

- pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei în instanța de fond, inculpații s-au aflat în arest preventiv, iar ulterior în arest la domiciliu, astfel încât, nu au avut posibilitate reală de a comunica cu partea vătămată pentru a-și exprima față de aceasta regretul și căința sinceră pentru infracțiunea comisă;

- ceea ce ține de comportamentul manifestat de inculpați pe parcursul comiterii faptei și a celui post-faptic, conform probatoriului administrat, aceștia după consumarea infracțiunii, realizând pericolul acțiunilor sale, i-au acordat ajutor părții vătămate ca să ajungă la domiciliu, iar de ajutorul ulterior aceasta s-a refuzat;

- după cum au constatat ambele instanțe, inculpatul Mardari Maxim se află la prima abatere, neavând antecedente penale, acesta se caracterizează pozitiv la locul de trai, este angajat oficial în câmpul muncii, unde la fel se caracterizează pozitiv, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află;

- inculpatul Mardari Maxim în rezultatul infracțiunii nu și-a însușit nici un bun material de la partea vătămată, fapt confirmat prin probatoriul administrat;

- consideră corectă poziția primei instanțe cu privire la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, care a fost lăsată fără soluționare deoarece aceasta nu sa conformat prevederilor legislației procesual penale privitor la condițiile înaintării acesteia și consideră că instanța de apel a admis o

eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței privitor la admiterea parțială a acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral;

- părții vătămate i-au fost explicate prevederile art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală, care în proces nu a solicitat administrarea de probe noi sau careva cereri în acest sens;

5.2. Avocatul Șova Victor în numele inculpatului Bujor Valentin, indicând în calitate de temei pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

În susținerea recursului, a evidențiat următoarele:

- inculpatul Bujor Valentin, a recunoscut integral vinovăția, regretă de cele comise, a încercat de mai multe ori de a recupera prejudiciul părții vătămate dar ultimul nicidecum nu a dorit să primească careva sume de bani;

- prima instanță a aplicat o pedeapsă echitabilă și corectă;

- inculpatul Bujor Valentin, la data comiterii faptei nu a îndeplinit vârsta de 21 ani, fapt care urmează a fi apreciat ca o circumstanță excepțională.

6. Referință asupra recursurilor ordinare declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a susținut dispunerea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în speță, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează respingerea acestora, ca fiind inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 aceluiași Cod.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Colegiul atestă că, autorii în recursurile declarate au invocat în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei atacate, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 13) Cod de procedură penală, și anume în privința lui Mardari Maxim, precum că la pct. 6) instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția și la pct. 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, iar în privința lui Bujor Valentin, pct. 13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Cercetând motivele indicate de către avocatul Caduc Mariana ce acționează în numele inculpatului Mardari Maxim prin prisma temeiurilor de drept invocate în raport cu hotărârea atacată, Colegiul penal lărgit atestă că acestea sunt declarative și nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziei instanței de apel întrucât decizia atacată este întemeiată, legală și argumentată, cuprinzând totalmente motivele pe care a fost întemeiată soluția precum și argumentarea concluziilor cu privire la pedeapsa aplicată inculpatului Mardari Maxim.

În sensul dat, cu referire la argumentele avocatului Caduc Mariana, precum că: *„concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei ce ține de individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Mardari Maxim, care se află la prima abatere, neavând antecedente penale, acesta se caracterizează pozitiv la locul de trai, este angajat oficial în câmpul muncii, unde la fel se caracterizează pozitiv, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, precum și că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței privitor la admiterea parțială a acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral”*, Colegiul penal lărgit consideră că respectivele reprezintă alegații care evidențiază unele aspecte ale cauzei însă acestea nu întrunesc temeiuri ce ar impune necesitatea casării deciziei instanței de apel, deoarece ultima a examinat aceste invocări și sa expus în deplină măsură asupra lor, nefiind regăsită necesitatea de a da o reiterare acestora.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit apreciază critic argumentele avocatului Caduc Mariana, acestea în esență reprezentând dezacordul cu soluția instanței de apel, care a constatat și apreciat toate circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului Mardari Maxim, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la

dosar și prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor iar pedeapsa prin prisma procedurii în care a fost examinată cauza în prima instanță.

Distinct de cele indicate mai sus, Colegiul penal lărgit consideră că la caz nu este incident nici temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, pe care se fundamentează dezacordul apărării referitor la pedeapsa aplicată de către instanța de apel inculpatului Mardari Maxim, deoarece instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Totodată, Colegiul constată că la stabilirea pedepsei inculpatului Mardari Maxim, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La cest capitol, Colegiul penal lărgit concluzionează că instanța de apel corect a stabilit că, pedeapsa numită inculpaților de prima instanță nu a fost nici argumentată și nici echitabilă în raport cu fapta comisă și cu comportamentul inculpaților după condamnarea acestora, în acest sens corect reținând lipsa temeiurilor de fapt ce ar determina aplicabilitatea dispozițiilor art. 79 Cod penal în privința lui Mardari Maxim și art. 90 Cod penal în privința ambilor inculpați, chiar și în situația în care aceștia și-au recunoscut vinovăția, acceptând judecarea cauzei într-o procedură restrânsă, întrucât pretinsa lor căință sinceră nu s-a materializat prin

recuperarea benevolă pe durata procesului penal a daunei cauzate prin infracțiune, ceea ce denotă lipsa conștientizării gravității faptei comise și urmărilor prejudiciabile survenite, inclusiv în aspectul prejudicierii sănătății părții vătămate, la restabilirea cărei nu au participat, manifestându-și regretul doar în instanțele de judecată, însă fără a întreprinde careva acțiuni concrete ce ar demonstra real regretul acestora și întreprinderea măsurilor ce ar duce la recuperarea prejudiciului cauzat.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale și de corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În partea dezacordului recurenteii cu soluția instanței de apel privind încasarea cheltuielilor din contul inculpaților a sumei de 20000lei cu titlu de prejudiciu moral, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a avut deplina competență de a stabilit gravitatea vătămarilor suportate de către partea vătămată Ivașciuc Valerii în urma infracțiunii comise de către inculpați precum și a atitudinii și acțiunilor acestora după comiterea infracțiunii și pe parcursul procesului penal, în urma aprecierii căreia corect și-a întemeiat soluția pe dispozițiile art. 394 alin. (5) și 397 pct. 1) Cod de procedură penală, ce obligă instanțele de judecată să se expună asupra pretențiilor de ordin material sau moral formulate de către părțile vătămate, ținând cont și de prevederile art. 1398 alin. (1), 1422 alin. (1) și (2), 1423 alin. (1) Cod civil, astfel instanța a dat deplină eficiență normelor respective și a considerat oportun de a dispune soluționarea recuperării doar a daunei morale în quantum de 20000 lei de la fiecare inculpat, quantumul despăgubirilor fiind evaluat în raport cu suferințele fizice și psihice, suportate de partea vătămată Ivașciuc Valerii.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că în speță nu a fost constatată prezența erorilor de drept prin prisma argumentelor invocate de avocatul Caduc Marina, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs prin casarea deciziei atacate.

Cu referire la recursul avocatului Șova Victor în numele inculpatului Bujor Valentin, care a invocat în calitate de temei pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței, Colegiul penal lărgit cercetând hotărârea atacată prin prisma temeiului invocat în coroborare cu motivele indicate, conchide că acesta este vădit neîntemeiat și urmează a fi respins.

Referitor la argumentul avocatului că inculpatul Bujor Valentin, la data comiterii faptei nu a îndeplinit vârsta de 21 ani, aceasta urmând a fi apreciată ca o circumstanță excepțională, instanța de recurs ordinar a stabilit că asupra acestei chestiuni instanța de apel sa expus în decizie și a menționat că modificările operate la art. 79 alin. (1) Cod penal, prin Legea nr. 163 din 20.07.2017 (în vigoare din 20.12.2017), se referă doar la persoanele care la data săvârșirii infracțiunii au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, circumstanță care a fost reținută în privința lui Bujor Valentin fiind-ui aplicată la stabilirea pedepsei, astfel invocarea repetată a acestei chestiuni nu poate servi temei de casare a deciziei atacate.

Totodată, instanța de recurs reamintește că, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei, astfel concluzia instanței de apel în decizia atacată corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, situație ce impune soluția respingerii, ca inadmisibil, a recursului ordinar declarat de avocatul Șova Victor în numele inculpatului Bujor Valentin.

Lecturând hotărârea atacată, Colegiul penal lărgit consideră că motivele invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești adoptate în această cauză.

Prin urmare Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a casat hotărârea primei instanțe, deoarece la judecarea apelurilor declarate de către procuror și partea vătămată, aceasta a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând

prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, întemeiat ajungând la concluzia privind schimbarea modului de executare a pedepsei și de soluționare a prejudiciului moral cauzat părții vătămate, decizia cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, așa cum este indicat în pct. 4.1 din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește, reiterarea căreia nefiind necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (hotărârea *Van de Hurk vs Olanda*, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Respectivul aspect, în opinia Colegiului își găsește aplicabilitate în respectiva speță, astfel instanța de recurs în pofida faptului că decizia instanței de apel conține o motivare amplă și întemeiată, o susține și însușește, apreciind că temeiurile indicate de către recurenți nu pot întruni necesitatea casării acesteia.

În viziunea Colegiului, instanța de apel judecând apelurile declarate de către procuror și partea vătămată, a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și cercetate de instanța de apel, care s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel în raport cu argumentarea expusă de prima instanță.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, hotărârea atacată conținând motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, iar recursurile ordinare fiind inadmisibile.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Caduc Marina în numele inculpatului Mardari Maxim și de către avocatul Șova Victor în numele inculpatului Bujor Valentin, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, în cauza penală în privința lui *Bujor Valentin XXXXX și Mardari Maxim XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 martie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena